

106/24. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2024. június 25.

A Bíróság C-626/22. sz. ügyben hozott ítélete | Ilva és társai

Az Ilva acélgár üzemeltetését fel kell függeszteni, ha súlyos és jelentős veszélyt jelent a környezetre és az emberi egészségre

Ennek értékelése a milánói bíróság feladata

Az ipari kibocsátásokról szóló irányelv értelmében a „környezetszennyezés” fogalma magában foglalja a környezet és az emberi egészség károsodását. A dél-olaszországi Ilva acélgárhoz hasonló létesítmény tevékenysége által gyakorolt hatások előzetes értékelésének tehát szerves részét kell képeznie az említett irányelv által előírt, az üzemeltetési engedély kiadására és újraértékelésére irányuló eljárásoknak. Az újraértékelési eljárás során figyelembe kell venni a létesítmény tevékenységéhez kapcsolódó szennyező anyagokat, még akkor is, ha azokat az eredeti engedélyezési eljárás során nem értékelték. A környezet és az emberi egészség sértetlenségét érintő, súlyos és jelentős veszély esetén a létesítmény üzemeltetését fel kell függeszteni.

Az Ilva acélgár a dél-olaszországi Tarantóban található. Tevékenységét 1965-ben kezdte meg. Hozzávetőleg 11000 alkalmazottal és mintegy 1500 hektár alapterülettel ez Európa egyik legnagyobb acélgára.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága 2019-ben megállapította, hogy az acélgár jelentősen károsítja a környezetet és az emberi egészséget.¹ 2012-től a hatását csökkentő intézkedéseket írtak elő, de a végrehajtásra vonatkozó határidőket sorra meghosszabbították.

A terület számos lakosa a milánói bírósághoz fordul annak érdekében, hogy az acélgár ne folytathassa a működését. Azzal érvelnek, hogy annak kibocsátásai károsítják az egészségüket, és a létesítmény nem felel meg az ipari kibocsátásokról szóló irányelv² előírásainak.

A milánói bíróságban az a kérdés merült fel, hogy az olasz jogszabályok és az Ilva acélgárra a folytonos üzemelés biztosítása érdekében alkalmazandó, eltérést engedő különös szabályok ellentétesek-e az irányelvvel. E tekintetben tehát a Bírósághoz fordult.

A Bíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy **szoros kapcsolat áll fenn a környezetvédelem és az emberi egészség védelme között**, amelyek **az uniós jog kulcsfontosságú célkitűzései**, és amelyeket az Európai Unió Alapjogi Chartája biztosít. Megállapítja, hogy az irányelv hozzájárul e célkitűzések eléréséhez, valamint az egészséget és a jóllétet biztosító környezethez való jog védelméhez.

Bár az olasz kormány álláspontja szerint az irányelv semmilyen módon nem hivatkozik az egészségkárosodás értékelésére, a Bíróság megállapítja, hogy a „környezetszennyezésnek” az ezen irányelv értelmében vett fogalma magában foglalja mind a környezet, mind az emberi egészség károsodását. Így **az Ilva acélgárhoz hasonló létesítmény tevékenységének az e két vonatkozásban gyakorolt hatását érintő előzetes értékelésnek az üzemeltetési engedély kiállítására és újraértékelésére irányuló eljárások szerves részét kell képeznie.**

Márpedig a milánói bíróság álláspontja szerint ezen előzetes követelményt az egészségkárosodás tekintetében nem teljesítették. Az üzemeltetőnek e hatásokat a létesítménye működésének teljes időtartama alatt is értékelnie kell.

A milánói bíróság álláspontja szerint továbbá az Ilva acélgyárra alkalmazandó különös szabályok lehetővé tették, hogy e létesítmény számára bizonyos szennyező anyagok, illetve az azok által a környező lakosságra gyakorolt káros hatások figyelembe vétele nélkül adjanak ki környezethasználati engedélyt, illetve azt ily módon értékeljék újra. A Bíróság márpedig megállapítja, hogy a létesítmény **üzemeltetője az engedély iránti eredeti kérelmében köteles megadni a létesítménye lehetséges kibocsátásainak jellegére, mennyiségére és potenciális káros hatására vonatkozó információkat**. Kizárólag az emberi egészségre és a környezetre elhanyagolható hatásúnak minősülő szennyező anyagok esetében van lehetőség arra, hogy az üzemeltetési engedélyben ne határozzanak meg betartandó kibocsátási határértékeket.

A Bíróság megállapítja, hogy az Ilva és az olasz kormány állításával ellentétben **az újraértékelésre irányuló eljárás** nem korlátozódhat arra, hogy kizárólag azon szennyező anyagokra vonatkozóan állapítanak meg határértékeket, amelyek kibocsátása előre látható volt. **Figyelembe kell venni az érintett létesítmény által az üzemeltetése során ténylegesen okozott, más szennyező anyagokat érintő kibocsátásokat is.**

A létesítmény üzemeltetési engedélyében foglalt feltételek **megszegése esetén az üzemeltetőnek azonnal meg kell tennie a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a létesítménye e feltételeket a lehető legrövidebb időn belül újból teljesítse.**

A környezet és az emberi egészség sértetlenségét érintő, **súlyos és jelentős veszélyek esetén** az üzemeltetési engedélyben előírt **védelmi intézkedések alkalmazásának határideje nem hosszabbítható meg ismételten, és a létesítmény üzemeltetését fel kell függeszteni.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege és adott esetben az összefoglalása](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Szabó Mónika ☎ (+352) 4303 3047

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Kövesse a híreket!

¹ A 2017-es, 2018-as és 2021-es egészségkárosodási felmérések megállapítják a tarantói régió lakosainak egészségi állapotában bekövetkezett változások és az Ilva acélgyár kibocsátásai közötti okozati összefüggés fennállását, különösen a PM₁₀ finomrészecskék és az ipari eredetű kéndioxid (SO₂) tekintetében. Az acélgyár tevékenységéhez kapcsolódóan más szennyező anyagokat is észleltek, mint például a rezet, a higanyt és a naftalint, valamint PM_{2,5} és PM₁₀ finomrészecskéket. Az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának egy 2022-es jelentésében a tarantói agglomeráció szerepel a „feláldozott területek” listáján. Ezek olyan területek, amelyeket rendkívüli mértékű, mérgező anyagokkal való szennyeződés jellemez, és amelyeken a veszélyeztetett és marginalizált lakosságot másoknál sokkal jobban sújtják a szennyezésnek és a veszélyes anyagoknak való kitettségnek az egészség, az emberi jogok és a környezet tekintetében jelentkező következményei.

² Az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) szóló, 2010. november 24-i [2010/75/EU](#) európai parlamenti és tanácsi irányelv.